

ಕುಂದನಿ ಬೆಟ್ಟದಚೀವ್

■ ಪ್ರವೀಣ ಕುಲಕಣ್ಣ

ಕುಂದನಿ ವಾರ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ ದಾಸನದೊಡ್ಡಿಯ ಹಿರಿಯ ಜಿವವೈಂದು ಕಣ್ಣುಭ್ರಿದಾಗೂ ಆಗಿನ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಉಳಿಂಬಿನ ಕರೆ-ಕಟ್ಟೆಗಳಿಗೂ, ಅಪ್ಪಗಳ ಆಶ್ರಯ ತಾಳಿವಾದ ಹಂಡಿನಿಂದ ಬೆಟ್ಟದ ಪರಿಸರಕ್ಕೂ ಹೋವಕನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಅನಾಥಭಾವ ಏಕೆಂದರೆ, ಕಣ್ಣುಭ್ರಿದ ಆ ಜೀವ ಸಾಮಾನ್ಯದ್ವಾರ್ಥ. ಸಾಕಿದ ಕುರಿಗಳನ್ನೇ ಮಾರಿ 16 ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಅಪರೂಪದ ಜೀವ ಅದು.

ದಾಸನದೊಡ್ಡಿಯ ಕಾರ್ಮಾಗೌಡರು ಎಂದರೆ ಸಾಕು, ಕೆರೆಗಳ ನಿರ್ಮಾತ್ರ ಎಂದೇ ಹೇಸರಾದವರು. ಆ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಅವರು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದು ತಮಗಾಗಿಯೋ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಕುರಿಗಳಾಗಿಯೋ ಅಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಜಮಿನಿಗಳಿಗೆ ನೀರು ಹರಿಸಲೂ ಅಲ್ಲ. ಆ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದು ಪ್ರಾಣಿ-ಪ್ರಾಣಿಗಳಾಗಿ. ಕಾಡಿನ ಜೀವಗಳಾಗಿ ಮರುಗಿದ ಈ ಹಣ್ಣುಜೀವ ಯಾವ ಕುಹಕದ ಮಾತ್ರಗಳೂ ತಲೆ ಕೆಡಿಕೆಲ್ಲದೇ, ಯಾರ ನೆರವನ್ನು ನಿರ್ಣಿಸಿದೆ ಕೆರೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದು ಒಂದು ಚರ್ತುತ್ವಯೇ. ತಾವು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಕೆರೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೋದಾಗಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಬಾಯಾರಿಕೆ ತನ್ನಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಸಾಧಕ ಭಾವವನ್ನು ಅನುಭವಿದವರು ಅವರಾಗಿದ್ದರು.

ಕಾರ್ಮಾಗೌಡರು ತಮ್ಮ ಕುಲಕುಂಬ ಕುರಿಸಾಕಣಕ್ಕೆಯನ್ನೇ ನಂಬಿ ಬಧುಕಿದವರು. ಮುಂಜಾನೆ ಎದ್ದು, ರಾಗಿ ಮುದ್ದೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕುರಿಗಳೊಡನೆ ಬೆಟ್ಟದ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಣಿ ಜಗತ್ತಾನ್ನೇ ಮರೆತು ಪ್ರಕೃತಿ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದವರು. ಪ್ರಕೃತಿಯೊದಗಿನ ನೈತ್ಯದ ಅನುಸಂಧಾನ ಅವರನ್ನು ಭಿನ್ನ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಬೆಟ್ಟದ ಕುರುಚಲು ಕಾಡನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಕ್ಯಂಕರ್ಯವನ್ನು ತೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಮರ ಕಡಿಯಲು,

ಬಂದವರನ್ನು ಗದರಿಸಿ ಬೆಟ್ಟಿದರು. ಎದುರು ನಿತವರ ಜೆ ಜಗಳಕ್ಕು ನಿತು ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಶಕ್ತಿಮೇರಿ ಪ್ರಯೋಜಿಸಿದ್ದರು. ಸಿಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಪ್ರೋಟೋಫಿಡರು ಕಾಡ. ಹೀಗೆ ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ನಿತ ಕಾರ್ಮಾಗೌಡರಿಗೆ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟ ನಿಗಿನಿಗಿ ಕಂಡವಾಗುವುದು, ಪ್ರಾಣಿ-ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಕುಡಿಯಲು ನಿರಲ್ಲದೆ ಬಳಲುವುದೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಬಧಾಡಿತು.

ಈ ಪ್ರಾಣಿ-ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ವಿನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲ ಎಂದು ಯೋಚಿದ ಕಾರ್ಮಾಗೌಡರು, ಹತ್ತು ಕುರಿಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ಬಂದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಕೆರೆಯನ್ನು ತೊಳಿಸಿಯೆಬಿಟ್ಟಿರು. ಆ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿತು, ಬಾನಾಡಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಬಾಯಾರಿ ನೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆರಂಭಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಹರ್ವೆ ಪಾರವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಮಿಷಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೇರಡು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ತೊಂದಿಸಿದರು. ಈ ಮೂರು ಕೆರೆಗಳು ಕಾಲುದಾರಿಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಜನ ಬೆಡಾಟ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ. ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿಗಳು ಬಿನು ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ವಯಿಸಿದಾಗ, ಬೆಟ್ಟದ ಹಲ್ಲಾಗಾವಲಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆರಡು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಈ ಕೆರೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯಯಿಸಿದ ಕಾರ್ಮಾಗೌಡರು, ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಾಲ ಮಾಡಲೂ ಹಿಂಜರಿದರಲ್ಲಿ. ಈ ಕೆರೆಗಳು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಇರುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಖಾಸಗಿ ಜಮಿನಿನ ಬದಲು ಸಾಕಾರಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದರು.

ಮಂಡ್ಯದ ಈ ಭಗೀರಥ ತಮ್ಮ ಬದುಕಿಗಾಗಲೇ ಕೆರೆ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಲೇ ನೇರವು ಬೇಕೆಂದು ಸಾಕಾರಕ್ಕೆ ಎಂದೂ ಅಜ್ಞ ಸಲೀಸಿದವರಲ್ಲ,

ಸಾಕಾರವೇ ಅವರಿಗೆ ರಾಜೈಷ್ಟ್ರಾವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ರವಾನೆಗೇವಿದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯೂ ಅವರನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬಂದಿತ್ತು. ಪ್ರಥಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅವರು ‘ಮನ್ ಕಿ ಬಾತ್’ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಮನಸಾರೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯಾರಪ್ಪ ನೆತ್ತೆತ್ತರೆ ಸಾಕಾರ ಕಾರ್ಮಾಗೌಡರಿಗೆ ಸಾಕಾರ ಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡುವುದಾಗಿ ಭರವಸೆ ನೀಡಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತ ತಮ್ಮನ್ನು ನೀಲಕ್ಕು ದಿಂದ ನೇಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿ ಭರವಸೆ ಕಡೆರಿಸುವಂತೆ ಕಳೆದರಿಂದ ಹರ್ವೆಗಳಿಂದ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದ್ದರು.

ಪರಿಸರದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ವಿವರಿಸಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಾಗೌಡರು ಹಲವರು ವಿರೋಧಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆತ್ಮ ಮರಳು ದಂಧನೆಗೆ ಅವರು ತಡೆಯಿದ್ದಿರು. ಮರ ಕಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಡಿರು. ಹೀಗಾಗೆ ಅವರ ವಿರೋಧಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಂಬೆಯತ್ತಲೇ ಹೋಯಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಕಾರ್ಮಾಗೌಡರು ಕೆರೆಗಳನ್ನೇ ಕಟ್ಟಿಸಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸುಳ್ಳಣೆ ಸುಧಿಯನ್ನು ಹರಡಲಾಯಿತು. ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಈ ಭಗೀರಥ ಎದೆಗಂಲಿಲ್ಲ. ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪ್ರಭಾರವನ್ನು ಬಯಸಿದ ತಮ್ಮ ಪಾದಿಗೆ ತಾವು ಕೆರೆ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕ್ಯಂಕರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರು.

ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹಸಿರಿನ ಹೊದಿಕೆ ಹೊದಿ, ಕೆರೆಗಳ ಮೂಲಕ ಜಲಸಮೃದ್ಧಿಗೂ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದ ಕಾರ್ಮಾಗೌಡರು ಕೊನೆಗಾಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋನೀಡಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುವಾಯಾಯಿತು. ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಕೊನೆಯ ಆಸೆಯಾಗಿತ್ತು. ಸಾಕಾರಕ್ಕೆ ಆ ಆಸೆಯನ್ನು ಕಡೆರಿಸುವ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೇ?

Printed and Published by B.A. Ravi on behalf of The Printers (Mysore) Private Ltd. Printed at M/s Rajhan's Enterprises, No.134, 4th Main Road, Industrial Town, Rajajinagar, Bangalore - 560044 and published from The Printers (Mysore) Private Ltd., Plot Nos. 7 to12, Kumbalgodu Industrial Area, II Phase, Bengaluru - 560074. Editor: K.N. TILAK KUMAR.

Editorial Office: 75, M.G Road, Bengaluru-560 001 E-mail:editorsu@sudha.co.in. Phone: 080 45557333, Editorial:45557262, Circ:1800-425-8009, Advt: 1800-425-8008, ©All rights reserved. Reproduction in whole or in part without permission is prohibited. RNI No 7891/65